بررسی نظری فروپاشی بازدارندگی اسرائیل:

اهمیت فروپاشی بازدارندگی رژیم صهیونیستی

مصطفی هدایی

هجوم همه جانبه حماس در هفت اکتبر در همان ساعات اولیه برای اسرائیل و جهان مشخص کرد که رژیم صهیونیستی بازدارندگی خود را در برابر حمله نظامی آن هم توسط یک گروه مقاومت که فاقد نیروی حرفه‌ای هوایی، دریایی و حتی زمینی است از دست داده است. حماس نه جنگنده‌های پیشرفته دارد، نه دارای ناوهای جنگی است و نه نیروی زمینی با تجهیزاتی مانند تانک و نفربر دارد. حال این سؤال مطرح می‌شود، اسرائیل در صورت مورد هجوم واقع شدن توسط یک نیروی مجهز و کاملاً حرفه‌ای به چه سرنوشتی دچار می‌شد؟ ، مفهوم بازدارندگی، مفهومی راهبردی است و شکست و خلل در آن، برای بسیاری از قدرت‌های نظامی تقریباً جبران ناپذیر است. اما بازدارندگی در سرزمین‌های اشغالی به چه معناست و این امر برای اسرائیل چه هزینه‌هایی به دنبال داشته است.

استراتژی نظامی و بازدارندگی اسرائیل

استراتژی نظامی عبارت است از فن و علم تحول و به کارگیری نیروی‌های مسلح برای دستیابی به اهداف سیاسی-ملی، اهدافی که از طریق کاربرد نیروی مسلح و یا تهدید به استفاده از آن و یا قرارگرفتن توانمندی‌های نیروهای مسلح در محاسبات طرف مقابل، عملی می‌شود. با توجه به تعریف فوق اسرائیل به توانایی و توانمندی نیروی مسلح خود، توجه و اهتمام خاصی دارد. به‌دلیل ضعف و تزلزلی که جهان عرب از آن رنج می‌برد، اسرائیل توانسته استراتژی نظامی خود را عملی سازد و به تجاوز مستمر خود که تضمین کننده هستی این رژیم است، ادامه دهد. نخستین مشکل اسرائیل مسئله «بودن و نبودن» و به عبارتی «باقی ماندن یا فنا شدن» است. از این جهت ایجاد «امنیت» محور اصلی و مرکزثقل تفکر استراتژیک را تشکیل می‌دهد. برقراری ثبات و امنیت از بدو ایجاد اسرائیل تاکنون، اولویت اول را در تلاش صهیونیسم به خود اختصاص داده است. حل قطعی این مسئله تنها از طریق افزایش نیروهای لازم برای مقابله با قوایی که امنیت اسرائیل را از خارج تهدید می‌کند، امکان پذیر است.

اصولاً استراتژی‌های نظامی کشورها با توجه به موقعیت جغرافیایی و جایگاه یک کشور در منطقه و جهان طرح‌ریزی می‌شوند. اسرائیل دارای یکی از قدرتمندترین ترکیب نیروهای مسلح در غرب آسیا است، اما همچنان با چالش‌های روبه‌رو است که جغرافیا و جمعیت این رژیم را تحت تأثیر قرار می‌دهد. اسرائیل کشور کوچکی است که توسط قدرت‌های عرب و مسلمان مرزهای آن محاصره شده است. کل این سرزمین ۷۰۰۲۰ کیلومترمربع است. ۲۶۶ کیلومترمرز مشترک با مصر، ۵۱ کیلومتر باغره، ۷۹ کیلومتر با لبنان، ۲۷ کیلومتر با سوریه، ۲۳۸ کیلومتر با اردن و ۳۰۷ کیلومتر مرزبا کرانه باختری دارد. نوار ساحلی آن در قسمت مدیترانه ۲۳۷ کیلومتر و نوار ساحلی کوچکی نیز در بخش خلیج عقبه دارد. همانند همسایگان عرب خود با چالش هایی در زمینه تأمین آب و کشاورزی روبه رو است. تنها ۱۶٫۴ درصد این سرزمین قابل کشت است. جمعیت این کشور، بالغ بر ۹٫۲ میلیون نفر است، از این جمعیت ۷۳ درصد یهودی و ۲۷ درصد نیز غیر یهود هستند. این شرایط فیزیکی، اسرائیل را به صورت کشور کوچکی درآورده که نه تنها دارای عمق استراتژیک نیست، بلکه مرزهای فعلی آن نیز مورد مناقشه است. بنابراین طرح‌ریزی هرنوع استراتژی باید براساس همین شرایط موجود باشد. بنابر منابع رسمی نظامیان اسرائیلی، اهداف آن‌ها «همیشه حصول اطمینان از بقای اسرائیل و امنیت شهروندان» این کشور و سیاست دفاعی آن، حفظ توانایی بازدارندگی توانمند برای جلوگیری از حملات دشمنان بالقوه اسرائیل بوده است. این رژیم بنابر دکترین امنیتی و استراتژی دفاعی خود، نباید حتی در یک جنگ هم شکست بخورد، اگر جنگی به‌وقوع بپیوندد، اسرائیل ناگزیر است که قاطعانه و به سرعت دشمن را وادار به شکست نماید. در ضمن، به‌دلیل فقدان عمق استراتژیک، این کشور باید به هرقیمتی مانع از ورود نیروهای دشمن به قلمرو خود شده، تلاش کند تا به سرعت صحنه نبرد را به قلمرو دشمن بکشاند. امری که بارها در دو دهه اخیر با خدشه روبه رو شده و گروه‌های مقاومت توانسته‌اند به قلمرو اورود کنند، عملیات انجام دهند و تلفات سنگینی به‌ویژه در جنگ اخیر از طرف مقابل بگیرند.

یکی از اصول سیاست گذاری‌های امنیت ملی اسرائیل، تأکید بر کیفیت و برتری در این زمینه است. با توجه به تفاوت بین اسرائیل و همسایگان عربش از لحاظ مساحت جغرافیایی، جمعیت و منابع اقتصادی، بنیانگذاران این رژیم کوشیده‌اند تا برد دشمنان احتمالی خود با دستیابی برتری کیفی مسلط شوند. چنین برتری با تاکید بر فناوری پیشرفته، ونیز انگیزه داشتن، اتکا عمل، مهارت‌های خردمندی و زبردستی تاکتیکی به دست آوردنی است. دولت تل آویو حساسیت خاصی نیز به تسلیحات اتمی از خود نشان داده است. دیوید بن گورین دستیابی به سلاح‌های هسته‌ای را برای امنیت اسرائیل حیاتی می‌پنداشت. وی که نگران ملی گرایی اعراب به‌ویژه پس از روی کارآمدن عبدالناصر در مصر در سال ۱۹۵۲، در تلاش بود تا زیر چتر هسته‌ای ایالات متحده قرار گیرد. اما دولت آیزنهاور خود را با دولت یهودی متعهد نکرد. رهبران اسرائیلی به این نتیجه رسیده بودند که اساس امنیت ملی خود را باید بر «دفاع از خود» و خوداتکایی، قرار دهند، و بسیاری معتقد بودند که یک زراد خانه هسته‌ای برای بقای دولت یهودی ضروری است.

اسرائیلی‌ها خود را همواره در معرض جنگ می‌بینند و بخشی از این مسئله به غیرممکن بودن یک پیروزی نهایی برای اسرائیل برمی‌گردد. ازنقطه نظر آن‌ها، هیچ‌وقت یک نبرد نهایی وجود نخواهد داشت و هیچ‌وقت نمی‌توانند فرض کنند که بتوانند تا با یک ضربه نهایی بر دشمن، به نبرد آخری برسند که پس از آن هیچ‌وقت نیازی نباشد. اما شرایط برای همسایگان برعکس این وضعیت است؛ چراکه می‌توانند فرض کنند نبرد بعدی، آخرین نبرد باشد و چنان ضربه‌ای به اسرائیل بزنند که نابود شود.

باتوجه به چنین وضعیتی است که برخلاف تصوری که بسیاری از کشورهای دیگر در مورد جنگ آینده دارند، مقامات اسرائیلی آن را یک تهدید برای تمامیت وجود و بقای خود می‌دانند. افزون بر آن، محدودیت‌های گسترده سرزمینی، جمعیتی و اقتصادی نیز موجب آسیب پذیری فراوان از هر حمله‌ای شده و آن را از سایر دول مستثنی کرده است. به همین علت است که گفته می‌شود جامعه اسرائیل جامعه‌ای نظامی و «یک ملت مسلح» است که همواره در انتظار جنگ به سر می‌برد. در فرهنگ امنیتی اسرائیل چند فرض اساسی وجود دارند که عبارتند از:

۱- تهدید برای اسرائیل، تهدید بقا است. بر این اساس، خطرات امنیتی اسرائیل، بقای آن را نشانه رفته‌اند و بسیار وحشتناک پنداشته می‌شوند و این امر بیشتر به سبب ماهیت غاصبانه و شیوه تأسیس کشور براساس اشغال سرزمین‌های دیگران است. تهدیدی که مقامات این رژیم در مراحل مختلف حیات رژیم اسرائیل احساس کرده‌اند برخلاف تهدیدی است که سران هرکشور معمولی دارند. آن‌ها تهدید رابخشی از جمعیت یا سرزمین و یا حکومت و حاکمیت، بلکه برای کل جمعیت، سرزمین و حاکمیت خود می‌دانند و ازاین رو، مسئله بودن یا نبودن مطرح است.

۲- اسرائیل دارای محدودیت‌های فراوانی است. ازنظر سرزمین، اسرائیل هیچ‌گونه عمق استراتژیکی ندارد و با توجه به این که گفته می‌شود، فناوری موجب کم اهمیت شدن جغرافیا شده است و یا به قول ریمون آرون، «براساس قانون دگرگونی، ارزش نظامی، جمعیت شناختی و اقتصادی قلمرو در اثر تحول روش‌های جنگ و تولید همراه با روابط و نهادهای انسانی دگرگون می‌شود.»، اما هنوز هم این یک واقعیت است که برای کشورهایی که در فشار سرزمینی قرار دارند، ژرفای راهبردی امری حیاتی انگاشته می‌شود. همچنین، جمعیت اندک و اقتصاد کوچک وتحریم شده از سوی کشورهای منطقه، از این رژیم جزیره‌ای کوچک در میان مجموعه گسترده و پهناور کشورهای مسلمان و عرب و در محاصره آن‌ها ساخته است.

۳- استثنا بودن مفهوم امنیت در اسرائیل. همه شرایط بالای امنیت را برای رژیم صهیونیستی به صورت موضوعی درآورده که با کشورهای دیگر جهان متفاوت است.

این فرض‌ها موجب شکل گیری چند اصل در سیاست امنیت ملی اسرائیل شده است که عبارتند از:

الف- ایجاد یک استراتژی بزرگ امنیتی که بر همه چیز سیطره دارد. در اسرائیل مسئله امنیت و قدرت بر همه چیز سایه افکنده است و اقتصاد، سیاست، جامعه و سیاست خارجی در چارچوب آن معنا می‌یابد.

ب- ایجاد یک ملت مسلح، به طوری که همه مردم سربازانی پنداشته می‌شوند که سالی ۱۱ ماه در مرخصی به سر می‌برند. تشکیل نیروهای نظامی برپایه خدمت نظام وظیفه اجباری با پشتیبانی نیروهای بسیار گسترده ذخیره آموزش دیده و قابل بسیج در ظرف مدتی کوتاه از مهم‌ترین مسائل مورد توجه مقامات اسرائیلی بوده است.

ج- اصل خودکفایی. اثرات روانی و فرهنگی تاریخ یهودیان و انزوای آن‌ها به میل خود و یا تبعیض در اروپا، مانع علاقه و احترام آن‌ها به دنیای خارج شده و در اصل خود را قوم برگزیده در نظر می‌گیرند، واین احساس در نسل‌های متوالی به نوعی خودا تکایی بدبینانه منجر شده بود. این موضوع، به‌ویژه از آن جهت که ممکن بود فشارهای خارجی مانع از برخی اقدامات آن‌ها در برخورد با مردم فلسطین و اعراب شود، به تلاش برای دستیابی خودکفایی به فناوری‌های جدید منجر شد.

د- در عین وجود روحیه بالا، ضرورت یافتن یک حامی بزرگ خارجی هیچ‌گاه از نظر اسرائیل دور نمانده است به‌طوری که در مراحل اولیه، به انگلیس و بعدها به آمریکا تکیه کرده‌اند.

از این فرض‌ها و اصولی که برای سیاست امنیتی اسرائیل مطرح شد، دکترین نظامی آن رژیم مبتنی بر اصول زیر شکل گرفته است:

۱- اصل بازدارندگی: احساس خطر از جانب کشورهای مسلمان و به‌ویژه پس از شکست اولیه اسرائیل در جنگ کیپور ۱۹۷۳ موجب شد تا دکترین نظامی آن به این سمت حرکت کند که تل آویو باید از چنان قدرت نظامی برخوردار باشد که هیچ دولتی جرئت حمله به آن را نیابد. اما سابقه این اصل به سال ۱۹۴۸ برمی‌گردد و از آن زمان، رژیم اسرائیل همواره بر سیاست‌های بازدارندگی برای جلوگیری از حملات خارجی تأکید کرده است. چون مرزهای محدود و جمعیت اندک، اسرائیل را از سوی کشورهای مسلمان آسیب پذیر کرده است، از همان آغاز مقامات رژیم اسرائیل نسبت به ایجاد یک قدرت نظامی برای ترساندن رقیب از حمله اهتمام ورزیده‌اند. اسرائیلی‌ها مدعی‌اند که بازدارندگی هسته‌ای موجب شد که مصر در سال ۱۹۷۳ از یک حمله محدود به اسرائیل پافراتر نگذارد و ترس و واهمه صدام از تلافی جویی گسترده اسرائیل موجب شد که عراق از به کارگیری جنگ‌افزارهای شیمیایی یا میکروبی خود علیه اسرائیل در طول جنگ خلیج‌فارس خودداری کند.

۲- اصل هشدار استراتژیک: چنانچه اصل بازدارندگی نتواند موفق باشد و یک قدرت خارجی به فراهم آوردن نیرو و توان لازم مبادرت ورزد و یا جرئت حمله به اسرائیل را بیابد، نظام اطلاعاتی اسرائیل باید پیش از حمله، باخبر شود و به سرعت هشدار لازم را بدهد تا با اتخاذ اقداماتی نظیر ضربات پیشگیرانه و تهاجم پیش دستانه، مانع از نابودی خود شوند. درگذشته در مراحل مختلف، اسرائیلی‌ها مبادرت به چنین اقداماتی کرده‌اند و حمله به راکتور هسته‌ای اسیراک عراق در سال ۱۹۸۱ و سوریه در سال ۲۰۰۷، نمونه‌های از این سیاست می‌باشد. مارک هیلر، نویسنده اسرائیلی، اصل مزبور را چنین تبیین می‌کند، «قابلیت نیروهای عرب در تغییر سریع وضعیت از حالت دفاعی به حمله موجب شده است تا سیستم اصلی نظامی اسرائیل بر اساس هشدار سریع استوار گردد. علاوه بر آن، اصول و استراتژی نظامی ارتش بر اساس انجام فعالیت‌های پیشگیرانه مؤثر علیه دشمنان خویش که قصد دستیابی به توان جدیدی دارند یا گام‌های جدیدی را برای افزایش توان خود برمی‌دارند، استوار گردید». اما باید به حمله ۷ اکتبر اشاره کرد که علاوه بر فروپاشی بازدارندگی اسرائیل، سیستم اطلاعاتی و امنیتی اسرائیل در اجرای اصل هشدار استراتژیک شکست خوردند و حماس توانست آن‌ها را غافلگیر کند.

۳- اصل پیروزی قاطع و سریع: این اصل برای مواردی در نظر گرفته شده است که حتی سیستم هشدار سریع نیز نتواند عمل کند و نیروهای کشور دیگری وارد خاک اسرائیل شوند و نیز مواردی که رژیم اسرائیل اقدام به تجاوز به خاک کشورهای دیگر می‌کند. در چنین مواردی نیروی نظامی اسرائیل، باید به شیوه‌ای کوبنده و سریع پیروز شود و این اقدامات نیز در خاک دیگران انجام شود. گفته می‌شود که اسرائیل حتی نباید یک بار هم شکست بخورد.

این‌ها اصول اساسی دکترین نظامی اسرائیل بود که عمدتاً در فضای سال‌های دهه ۱۹۵۰ تا ۱۹۷۰ میلادی و بیشتر برای مقابله با تهدیدات متعارف شکل گرفته بود. اما مجموعه تحولاتی که در دهه‌های ۱۹۸۰ تا ۲۰۰۰ در منطقه و جهان روی داد، همگی بر دکترین نظامی اسرائیل تأثیرگذار بوده‌اند. سقوط اتحاد جماهیر شوروی و از دست رفتن حامی اعراب خود یک تحول بنیادین در این عرصه بود. انقلاب در ایران، جنگ اول خلیج‌فارس، حملات موشکی عراق به اسرائیل، حملات ۱۱ سپتامبر، جنگ دوم خلیج‌فارس، جنگ‌های ۳۳ روزه لبنان و جنگ غزه از جمله این تحولات هستند. شاید بتوان عامل مهم دیگر را موفقیت اسرائیلی‌ها در قانع کردن سران دولت‌های عربی به بی‌نتیجه بودن اقدامات نظامی و ایجاد ترس در میان آن‌ها با استفاده از سیاست ابهام هسته‌ای تل آویو دانست که از اواخر دهه ۱۹۷۰ به روند تدریجی سازش کمک کرده است.

یکی از مباحث مهم در زمینه سلاح‌های هسته‌ای و شاید مهم‌ترین جنبه آن که کشورها را غرب به تهیه این سلاح‌ها می‌کند، موضوع بازدارندگی هسته‌ای است. بازدارندگی به همه تدابیری اطلاق می‌شود که یک کشور یا مجموعه‌ای از کشورها به منظور جلوگیری از انجام اقدامات خصمانه که ممکن است یک کشور یا مجموعه‌ای از کشورها متجاوز برضد آن کشورها مرتکب شوند، اتخاذ می‌کنند. این امر با برانگیختن ترس و وحشت در طرف مقابل و یا منصرف ساختن او از توسل به هرگونه اقدام تجاوزکارانه صورت می‌گیرد.

یک ماه قبل از حمله هسته‌ای آمریکا به ژاپن در سال ۱۹۴۵، اولین آزمایش هسته‌ای در نیومکزیکو روی داد. جی رابرت اوپنهایمر، طراح اصلی سلاح هسته‌ای، پس از مشاهده آزمایش، برخی از ابیات شعر مذهبی هندو ها را به خاطر آورد: «اکنون من به مرگ تبدیل شدم، تخریب کننده جهان‌ها، در انتظار لحظه‌ای که سرنوشت شوم آن‌ها فرارسد». چند ماه بعد برنارد برودی کتاب سلاح کامل را به چاپ رساند، که در آن کتاب وی به این موضوع پرداخته که قدرت سلاح‌های هسته‌ای تخریب کننده و وحشتناک آن چنان بود که این گونه سلاح‌ها بازدارنده‌ای ترسناک از حمله خواهند بود و در آینده وظیفه اولیه نیروهای مسلح جهان پیروزی در جنگ‌ها نخواهد بود، بلکه جلوگیری از جنگ خواهد بود.

اندیشه بازدارندگی موضوع جدیدی در عصر هسته‌ای و روابط بین‌الملل نیست. در واقع بازدارندگی، تلاشی است جهت نفوذ و تأثیرگذاری بر رفتار به وسیله اقدام به تهدید احتمالی برای واردکردن ضربه‌ای تنبیهی که این ضربه بسیار بزرگ‌تر از سود و مزیتی است که طرف متخاصم ممکن است از قصد و نیت اولیه خود دریی آن باشد.

اولین نوع بازدارندگی را بازدارندگی ساده، غیرفعال، یا نوع اول می‌نامند و دومی را بازدارندگی گسترده، فعال یا نوع دوم. البته از زمان انحلال سازمان ورشو و فروپاشی شوروی این بازدارندگی مربوط به هرنوع حمله تهاجمی علیه ناتو می‌شود. انتقاد کلی از بازدارندگی گسترده آن است که کسب توانایی اتمی تلافی جویانه از سوی شوروی سابق به‌عنوان یک ابرقدرت رقیب، این گونه بازدارندگی را بسیار خطرناک کرده بود. فرض بر آن است که چنانچه بازدارندگی ساده دو جانبه شود، بازدارندگی گسترده خنثی خواهد شد؛ زیرا چنین بازدارندگی ممتدی مستلزم شروع حمله‌ای هسته‌ای است. عده‌ای از صاحب نظران برخلاف این استدلال کرده‌اند و معتقدند که عدم اطمینان از معقول بودن دولت مورد حمله قرارگرفته برای جلوگیری از تجاوز متعارف علیه منافع حیاتی وی کافی است. بازدارندگی می‌تواند تحت تأثیر «ماهیت دولت» و «نوع رژیم» قرارگیرد. بیشتر نظریه پردازان ادعا کرده‌اند که برای موفقیت استراتژی بازدارندگی باید دولت‌ها و سیاستمداران معقول باشند.

معمولاً در بازدارندگی، عمل متقابل یا تلافی جویانه نقش اساسی دارد. این پیام باید طوری باشد که اگر دشمن، جنگ را آغاز کند، بهای سنگینی را بپردازد. بازدارندگی بین دو دولت الف و ب عبارت است از قدرت تهدید از ناحیه الف علیه ب به منظور پیشگیری از آغاز جنگ از ناحیه ب، به نحوی که در فقدان این قبیل تهدیدات ب بتواند به جنگ مبادرت ورزد. اگر بازدارندگی از طریق سلاح‌های سنتی و غیرمتعارف انجام گیرد، آن را بازدارندگی متعارف گویند؛ یعنی تهدید به رنج از طریق سلاح‌های متعارف صورت می‌گیرد و برعکس اگر تهدید به رنج از طریق سلاح‌های هسته‌ای انجام گیرد، آن را بازدارندگی هسته‌ای گویند. ازآنجاکه درد و رنج سلاح‌های هسته‌ای شدیدتر از سلاح‌های متعارف است، لذا تهدید به آسیب رسانی از طریق سلاح هسته‌ای آثار بازدارندگی بیشتری خواهد داشت. بازدارندگی هسته‌ای ممکن است «کلی یا آنی» و نیز حداقل باشد. بازدارندگی کلی یا آنی سیاستی است که تمام دارندگان سلاح‌های هسته‌ای درآرزوی به دست آوردن آن هستند ولی در عمل تنها عده‌ای توان آن را دارند. لذا این نوع بازدارندگی در اختیار ابرقدرت‌هاست.

اسرائیل به منظور تحقق اهداف راهبردی خود در خاورمیانه، سیاست بازدارندگی را در دو سطح متعارف و غیرمتعارف اعمال کرده است. دستیابی به پیشرفته‌ترین سلاح‌ها و ادوات نظامی، وورود به جنگ‌های گسترده یا محدود با کشورهای عربی به منظور تحقق اهداف راهبردی این رژیم در منطقه بوده است. با گذشت زمان اسرائیل به این نتیجه رسید که با اتکا به سلاح‌های متعارف قادر نخواهد بود تا اهداف خود را محقق سازد، بنابراین تصمیم گرفت تا به گزینه دیگری روی آورد. رویکرد این کشور به گزینه هسته‌ای درست درزمانی بود که اسرائیل در گزینه نخست با چالش‌هایی روبه رو گشت. بنابراین اسرائیل گزینه هسته‌ای خود را با سرعت بیشتری دنبال کرد و سلاح‌های هسته‌ای را در راهبرد نظامی خود جای داد.

لازم به یادآوری است، روش‌هایی که اسرائیل از آن‌ها به‌عنوان نیروی بازدارنده دربرابر کشورهای عربی استفاده کرده‌است، روش‌های جدیدی نیستند. بلکه به‌دلیل نگرانی مستعمری که این رژیم از زمان تأسیس تاکنون نسبت به محتمل بودن موجودیتش داشته است، روش‌های بازدارنده به کار گرفته شده توسط این رژیم نیز از همان آغاز تأسیس، ضرورت و اقتضای خود را داشته‌اند. دراین باره لازم به یادآوری است که اسرائیل تنها چند هفته پس از تأسیس خود، اقدام به ساخت خمپاره‌ای به نام «دافیدکا» کرد. هدف اصلی این رژیم از ساخت این خمپاره، ایجاد یک نیروی بازدارنده روحی و روانی برضد ارتش‌های عربی بود. پس از آتش‌بس سال ۱۹۴۸، اسرائیل برای توپ‌های خود بمبی ساخت که ازلحاظ تأثیر واقعی مانند بمب‌های معمولی بود اما این بمب دارای صدای وحشتناکی بود که تأثیر آن ده‌ها برابر بیشتر از بمب‌های کنونی بود. این توپ‌ها تأثیر بد خود را بر روی ارتش‌های عربی عملاً برجای گذاشت. همچنین اسرائیل همواره تلاش می‌کند تابه منظور حفظ برتری کیفی خود بر همسایگانش، سیاست ارعاب و تهدید را ادامه دهد، شاید این سیاست، بقای این رژیم را تضمین کند.

در مورد سیاست‌های فوق، یکی از ژنرال‌های رژیم اسرائیل می‌گوید: «استراتژی امنیتی ما همواره بر این مهم تصریح کرده است که ارتش اسرائیل باید به طور مستمر قدرت بازدارندگی خود را حفظ نماید و چنانچه بازدارندگی کافی نبود برارتش اسرائیل لازم است که کار را با جنگ یک سره کند. ما هرگز بازدارندگی را در مقابل جنگ قرار نداده‌ایم، بلکه ما بازدارندگی و جنگ را دو روی سکه می‌دانیم. پس بازدارندگی به معنای قدرت ورود به جنگ است. حال اگر بازدارندگی مؤثر واقع نشد، خواه این امر از ارزیابی غلط دشمن از توانایی‌های ما باشد و خواه دشمن بر این عقیده باشد که می‌تواند به اهداف خود در جنگ دست یابد حتی اگر دشمن موفق به یک جنگ نشد- در این صورت آن نیروی بالقوه به یک نیروی عملیاتی و بالفعل در میدان جنگ تبدیل می‌شود.»

این رژیم همچنین کشورهای عربی را از این که در برقراری یک توازن بین خود و این رژیم موفق شوند، بازداشته است. به طوری که آن‌ها نتوانند در مواقع ضرورت به تعیین خط مشی بپردازند. لذا اسرائیل به خوبی می‌داند که امکان تداوم بقایش جز از طریق حفظ برتری نیروهایش بر نیروهای عربی همجوار، امکان پذیر نیست. بدین ترتیب یکی از مهم‌ترین اهداف استراتژی نظامی این رژیم حفظ موازنه میان خود و کشورهای منطقه است. همچنین این رژیم هرگاه که احساس کند این موازنه به نفع اعراب تغییر کرده است یا این که کشورهای عرب همجوار از توان و قدرت بیشتری به‌ویژه در زمینه تسلیحاتی برخوردارند، دست به جنگ‌های گسترده‌ای خواهد زد.

بدین ترتیب اسرائیل همواره تلاش کرده تا برتری قدرت بازدارندگی خود را برهمسایگان عرب حفظ نماید. درنتیجه نسبت به بقای خود مطمئن خواهد شد؛ زیرا هرگونه شکستی برای اسرائیل به منزله پایان موجودیت آن رژیم خواهد بود. ژنرال «حییم بارلو» رئیس ستاد ارتش اسرائیل در سال ۱۹۶۸ اذعان داشت: «درسی که ما از جنگ ۱۹۶۷ آموختیم این بود که توسط کشورهای غنی ازلحاظ منابع و نیروهای انسانی احاطه شده‌ایم، اما قادر هستیم نه تنها موازنه قوای بین خود و همسایگان را حفظ کنیم، بلکه می‌توانیم این موازنه را در جهت منافع و مصالح خود بهبود بخشیم. جنگ ۱۹۶۷ برای ما ثابت کرد تفاوت میان اعراب ازآنچه در جنگ ۱۹۵۶ بود، بیشتر بود و این تفاوت بیشتر از آن چیزی بود که در جنگ ۱۹۴۸ وجود داشت.» نکته اساسی در دکترین امنیتی اسرائیل از زمان تأسیس آن رژیم تاکنون، نیروی بازدارنده‌ای بوده که ارتش اسرائیل آن را برای انصراف کشورهای عربی از شروع جنگ علیه اسرائیل به کار برده است. براساس این دکترین هنگامی که جنگی از سوی دشمن آغاز شود، در صورت عبور دشمن از خطوط قرمز باید انتقال جنگ به منطقه کشور آغازگر جنگ و اشغال منطقه‌ای از اراضی آن کشور و با وارد کردن ضربه‌ای کوبنده بر نیروهای نظامی، آن کشور را تنبیه و مجازات کرد. همچنین براساس این دکترین در صورت شکست عملیات بازدارندگی، باید به عملیات نظامی برضد نیروهای مهاجم در مرحله اولیه دست زد. بدین ترتیب توسل به یک عملیات تهاجمی متقابل، صحنه نبرد به سرزمین دشمن منتقل خواهد شد.

جنگ ۱۹۷۳ و رویدادهای پس از آن آثار عمیقی بر تفکر راهبردی اسرائیل برجای گذاشت؛ اسرائیل به‌رغم این که از پیشرفته‌ترین سلاح‌های متعارف برخوردار بود، درهمان چند روز اول جنگ، بسیاری از امکانات و تجهیزات خود را از دست داد. این کشور به این نتیجه رسید که ورود به یک جنگ طولانی با اعراب، خسارت‌های جانی، مالی و اقتصادی بالایی به آن وارد خواهد کرد و موجب خواهد شد تا فضای نگران کننده‌ای در جامعه اسرائیل حاکم گردد، بنابراین دستیابی به سلاح هسته‌ای می‌تواند به اعتبار و موقعیت این رژیم در میان یهودیان بیفزاید. عامل دیگری که در رویکرد اسرائیل به بازدارندگی غیرمتعارف مؤثر بود، شرایط خاصی بود که پس از جنگ ۱۹۷۳ برای اسرائیل در منطقه و جهان پیش آمد. اسرائیل پس از این جنگ چه در سطح خاورمیانه و چه در سطح بین‌المللی در انزوا به سر می‌برد؛ مجامع بین‌المللی قطعنامه‌هایی را صادر کرده بودند که سیاست‌های اسرائیل را در قبال اراضی عربی که در جنگ ۱۹۶۷ اشغال کرده بود، محکوم می‌کرد. این قطعنامه‌ها همچنین سیاست‌های اسرائیل را در قبال فلسطینی‌ها محکوم می‌کرد. از سوی دیگر کشورهای عربی مطالبات فراوان سیاسی و منطقه‌ای را در خصوص مناطق اشغال شده از اسرائیل داشتند. دستیابی اسرائیل به سلاح اتمی می‌توانست به انزوای این رژیم پایان دهد و به اعتبار و موقعیت این رژیم در میان کشورهای خاورمیانه بیفزاید. نکته دیگر آن که اسرائیل از قدرت متعارف خود رضایت کامل نداشت. همان طور که اشاره شد، این رژیم پس از شکست اولیه در جنگ ۱۹۷۳ به این نتیجه رسید که در جنگ با کشورهای عربی، سلاح متعارف کارایی لازم نخواهد داشت؛ زیرا در آن جنگ آنچه که اسرائیل را از ورطه نابودی نجات داد، کمک‌های گسترده نظامی آمریکا به این رژیم بود. اسرائیل پس از شکست تصمیم گرفت تا با روی آوردن به گزینه اتمی، همه اعراب را از اندیشه تجاوز به اراضی اشغالی بازدارد و هم از اتکای خود به کمک‌های آمریکا بکاهد. بدین ترتیب تمام ملاحظات فوق در تصمیم اسرائیل مبنی بر دستیابی به سلاح هسته‌ای مؤثر بوده است. اسرائیل با توجه به ملاحظات فوق به تولید و ذخیره سازی بمب اتمی پرداخت تا اگر روزی احساس کرد امنیت و موجودیتش در معرض خطر قرار گرفته، سلاح مزبور را علیه دشمن خود به کار گیرد.

اما آنچه در هفته‌های اخیر به اثبات رسیده، بازدارندگی هسته‌ای اسرائیل در برابر گروه‌های مقاومت در اطراف این دولت کارساز نیست و اصولاً قادر به کارگیری سلاح هسته‌ای در سرزمین‌های اطراف خود نیست. ازاین رو باید بازدارندگی متعارف و غیرمتعارف این رژیم را شکست خورده فرض کرد که برای بازیابی آن باید دست به اقداماتی بزند که ممکن است بقای خود رژیم را با نابودی قطعی روبه رو سازد.

انتخابات آینده در قاب امنیت ملی

ادامه از صفحه اول

این بازی خطرناکی بود که دامن ارزش‌های دموکراسی در آمریکا را گرفت و آن‌ها را دچار گرگی چون ترامپ کرد که آخرین میخ را به تابوت لیبرال دموکراسی در آمریکا زد.

۲- انتخابات ریاست جمهوری سال ۸۸ با مشارکت ۸۵ درصدی، یک رکورد بالا برای مردم سالاری دینی بود. اما آمریکا و سه کشور شرور اروپایی با کارگردانی سرویس‌های موساد، سیا و ام آی ۶ تصمیم گرفتند شرایط را با اهرم‌هایی که در دست داشتند به هم بزنند. از دل آشوب‌های سال ۸۸ سه شعارکلیدی بیرون آمد:

الف- انتخابات بهانه است اصل نظام نشانه است.

ب- مرگ بر اصل ولایت فقیه

ج- روز قدس همان سال، شعار نه غزه نه لبنان جانم فدای ایران سردادند.

فریب خوردگان جاهل و غافل داخلی در تور جنگ نرم دشمن افتادند و رقابت را بردند به سمت و سوی لکه دار کردن مردم سالاری دینی و ناکارآمد نشان دادن نظام مبتنی بر ولایت فقیه و زیر سؤال بردن ارزش‌هایی که امام، شهدا و انقلابیون برای برپایی نظام الهی جانفشانی کردند. یک طرف رقابت به سازدشمن رقصید و صدای طبل جنگ نرم را به اقصی نقاط ایران و جهان رساند.

۳- رهبری معظم انقلاب اسلامی هوشمندانه در برابر این توطئه و دسیسه جهانی علیه انقلاب اسلامی و مردم سالاری دینی ایستاد و از رأی مردم و مشروعیت آن سخن گفت و دفاع کرد. رهبری از رأی ملت به عنوان یك امانت الهی یادکردند و صیانت از آن را برای حفظ مردم سالاری دینی لازم دانستند و انتخابات تراز انقلاب اسلامی با ویژگی «امنیت»، «سلامت»، «رقابت»، «اخلاق محوری» و «شایسته گزینی» را تداوم بخشیدند.

۴- برخی رؤسای جمهور و رؤسای مجلس و نیز نمایندگان و برگزیدگان ملت در خبرگان رهبری و شورای اسلامی شهرها به‌ویژه آن‌ها که چهره ملی داشتند زیر چرخ رقابت‌های انتخاباتی ملکوك شدند برخی از آن‌ها در ملکوك شدن خود به دلیل خروج از خط امام و انقلاب و عدم «مراقبت» و «محاسبه» نقش داشتند. این رویکرد آسیب جدی به سرمایه اجتماعی نظام زد و میزان رقابت و مشارکت سیاسی را آسیب پذیر ساخت این آسیب پذیری، دشمن را به طمع انداخت امنیت ملی را به خطر بیندازد.

۵- جنگ غزه که اکنون در داخل به عنوان یك دوگانه و دوقطبی «خیروشر»، «حق و باطل» و «شرافت وشرارت» خودنمایی می‌کند و حتی این دوقطبی نه تنها در دنیای اسلام بلکه در کل جهان صف آرایی خود را روز به روز شفاف‌تر می‌کند، یك رونمایی جدی از چهره کسانی است که طی چهار دهه در جمهوری اسلامی در زمین دشمن بازی می‌کردند و می‌کنند. جنگ غزه نشان داد چه کسانی در ایران به بهانه‌های واهی، مردم سالاری دینی را سیاه نشان می‌دادند و نظام سیاسی کشور را به مفاهیمی نسبت می‌دادند که آن مفاهیم نه در ایران بلکه در رژیم صهیونیستی و نظام جنایتکارانه آمریکا و هم پیمانان آن و به خصوص در نظام لیبرال دموکراسی می‌توان سراغ آن را گرفت.

۶- مردم سالاری دینی در ایران دارای قواعد و قوانین عقلانی است. کسانی که در عقلانیت این قواعد شبهه پراکنی می‌کنند همان کسانی هستند که در برابر جنایات، دد منشی‌ها و کشتارهای بی‌رحمانه رژیم صهیونیستی سکوت کرده‌اند و از تل آویو و سرویس‌های موساد و سیا فرمان می‌گیرند. آن‌ها نمی‌خواهند مردم سالاری دینی رقیب جدی برای لیبرال دموکراسی باشد. آن‌ها از «زوال لیبرالیسم» در غرب اندوهگین هستند. آن‌ها سازه‌های دولت و مجلس و نظام قضائی را با «نفوذ» و «ناکارآمدی» می‌خواهند بی‌اعتبار کنند.

۷- مردم در انتخابات آینده برای پاسداشت مردم سالاری دینی به پای صندوق‌های رأی خواهند آمد. مردم برای صیانت از امنیت ملی به پای صندوق‌های رأی خواهند آمد. مردم برای این که پرچم ایران در عرصه جنگ حق علیه باطل به‌ویژه در فلسطین اشغالی و آزادی قدس در جهان برافراشته بماند به پای صندوق‌های رأی خواهند آمد و به دروغ‌ها، تهمت‌ها و شبهه پراکنی جریانی که منافع رژیم صهیونیستی را در ایران نمایندگی می‌کند، وقعی نخواهند گذاشت.

**برگ سبز(شناسنامه) متعلق به یک دستگاه خودروی سواری پژو پارس مدل ۱۳۹۰ به رنگ سفید به شماره پلاک ۶۹ایران ۷۱۷م به شماره ان